

تورک بوروی

Ye : 1 Saye : 7 9 Subat 1327

اون بش کونده بر چیقار

تورکک قاندهنه چالشیر

قزاقانک منورکنجیلری آره‌سنده ییکی بر فکر میدان آلمق اوزره‌در: چوجقلره مخصوص بایراملر یامق... رعایت و حرمت ایتدیکمز بایراملرده، یاشلی باشلیلریمز، حیات و معیشتلرینی تنوع ایتدیره‌رک، بر آاز استراحت، بر آاز تسلی بر آاز شطارت بولابیلیورلر سده، چوجقلریمز یاشلرینه و روحلرینه مناسب برغدا، براکلنجه طانامیورلر. بوجهته بزم یاورولریمز، چوجقلق دوره‌لرینی، صوثوق و قوری کچیریورلر؛ اما بزم قومشو و قاریشیق یاشادیغمز ملتر، روسلر، آلمانلر چوجقلری ایچون مناسب بایراملر یامیه بک بونوک اهمیت ویریورلر: مثلاً عیسی بیغم‌برک طوغدینی کون، بونلر آره‌سنده شمدی آرتیق چوجقلر بایرامنه تحول ایتمش کییدر. قومشولریمزله مناسبته بولونانلریمز، روس و آلمان چوجقلرینک ولادت عیسا یورطیسنی نه قدر درد و اشتیاق ایله بکله‌دکارینی، کچوب کیتدکدن صوکره، ناصل آیلرجه خاطرلادقلرینی کوروب ییلیورلر؛ و کندی کندیلرینه صورویورلر: عجبا بزم چوجقلریمزده روحاً بویله بایراملره محتاج دگیدرلر؟ بونوع بایراملرک تربیه‌جه تأثیرلرینی بزنه ایله تقابل ایتدیره‌بیلورز؟

ایشته بواجتماعی و تربیه‌وی مسأللر اوکندمه‌قالان «شرق قلوبی»، کله‌جک مولدالنهی بایرامنده بر چوجقلر کیجه‌سی یامیه قرار ویردی. اگر موفقیتلی کچرسه، هر سنه تکرار ایده‌رک، تعمیننه چالیشه‌جقدر.

قزاقان، ۳ کانون نانی ۱۹۱۲

ف. بک ضانه

ازمیردن:

ازمیر و تورکلر

آناطولینک متمدن بر شهرینی تخیل ایده‌نلر، شبهه یوق که ازمیری برنجی درجه‌ده کورورلر.. ییکی قلعه‌دن کچنجه کورقزک شرق نهایتده بر کتاب بیغینی منظره‌سنی کوسترن ازمیر، سرویلر، قبه‌لر و مناره‌لرله قاریشمشدر. تپه اوزرنده

وندیکدن قاله ، اُسکی قدیفه قلعه سنک خراب وییققی دیوارلری ، برقاچ ساعت اوزاقدن کورونور « قوردون » دینلن اوزون وکنیش ریختیمی بک لطیفدر ؛ نصفی ، هر زمان تجارتی عائد اشیا ایله آرابالره ، وعظیم اکثریتی تورکلر تشکیل ایدن حاللره طولودر . ریختیمک بوقسمی اوزرنده تجارت مؤسسه لری ، بانقلر ، آجنته لر و یونان قهوه خانه لری وار... دهالیریده اوتل ، بیرخانه ، سینه ماتوغراف بنالری .. جسیم ازمیر تیاتروسی ، وصوکر ا بوتون فرنک زنکینلرینک مکلف ومحتشم کاشانه لری اوزار ، کیدر ... بو طرف ، ازمیرک استانبولده بیله بولنمایان لطیف بر تنزه محلیدر . ایجیری به دوغرو کیدیکز ، « فرنک محله سی » دینلن زنکین بر چارشو کوره جکسکز ... بو محیطده مهم بریر اشغال ایدن محله لر ، کنیش وتمیز بنالر ، یکی ومزیندر ، چونکه اجنبیلر محله سیدر !...

تورکلرک اوطوردقلری محله لر - برقاچنی استنا ایتدکدن صوکر ا - هپسی دار وانتظامسزدر . باخصوص بر آرزوحت ایدوبده دها یوکسک طرفله چیقسه کز ، عادتا کوی کلبه لرینه مشابه اولر ، حتی باراقه لر کوره جکسکز . بو برلرک اوچوروملره بکزه بن کیرلی یوللرنده کیجه لری فز بیله یا نماز .. مهاجر تانار وکریدلیرلرک همان کافه سی بوراده اوطورور ، شمدی ده زواللی طرابلسیلر بورالرده کوروممکه باشلادی ..

شوعجابه باقیشدن آکلاشیلیرکه ازمیرک بر قسمی زنکین ومترقی ، مهم بر قسمی ایسه فقیر واصلاحه محتاجدر .. ازمیر ، تجارت شهریدر ، مع التأسف سائر یرلرمزده اولدینی کبی بوقدر مهم بر ثروتی اجنبیلر یوتیور . بویوتمه عملیه سنده روملر ، یهودیلرده لقمه لرینی آلیورلر . فقط الکبیوک پارچه لر ، خارجه آقیور... تورکلر ، شهرلرینک تجارتندن تمامیه بی نصیدرلر ، چونکه هپسی مأمور ، کاتب افندی وایشچی در . ایشسزلر ، هر سنه براییکی آی آیدن ولایتک روحنی تشکیل ایدن انجیر محصولنده ایش بولماسه لر ، بیلیم که بویچاره لر نه یا باجق ؟..

یاریم میلیونه قریب بر نفوسی بسله بن بوعظیم شهرک مدنی کویلری ده وار : قارش یقه ، برونوه ، بوجه ... بورالری ، طاتی صو فرنکاریه دولمشدر و ترقی ایشمشدر . « بوزیقه » ایسه صرف تورکلره مسکون اولدیغیچون بتون لطافتنه

وهواسنك جياتنه رغماً اسكى ، سقىل بر كوى خالنده قالمشدر . اسلام اهالى ،
 بوسايدىغ يزلده بر آز رنجبرلك و باغچىلقه مشغولدر ..
 توركلك ، بوراده تىل بر حيات ايچنده يوزييور . انسان ، يوللرده .. هر يرده
 داغنىق ، پریشان دوران يوز بىكلرجه صاف حاللارى ، ايشىز صاغلام وجودلى
 توركلارى كوردىكه آغلایه جنى كلیور . چونكه از میز كبی بر شهرك توركلارى
 بو حالده ايسه آناطولیده كيلر كیم بیایر نه حالده در ؟ ..

از میز ، ۵ کانون ثانی ۱۳۲۷

**

مکتوب

زهر ابریمز

حفظ الصحه يه دائر

« يورد » ك ايلك صايسنك باش ياپراغنه « توركلكه خدمت ايتك » ، توركلكه
 فائده طوقوندىرمق « ايسته ديككىزى يازمشىكن . بو ، بويوك ايستهك ايچنده توركلرك
 بىستون كرى بولونان سحتلىرى ، صاغلامقلى ده ير طوتسه كرك .
 آتالريمزك اوزون بويلرى ، كوربوز وجودلرى ، صاغلام قوللارى ، آل ياناقلى
 يوزلرى ايله شىمدىكى توركلرك قيصه بويلرى ، چلیمىز وجودلرى ، جيليز قوللرى ،
 صولفون بگزلرى آراسنده نه بويوك بير اوچوروم واردر .
 بوزدين اوچوروى دوليدىرمق ، پاك چوغى ، آريق ، جيليز ، ساقاط ، حاستا
 اولان بگى نسلك پاك بوزوق بولنان سحتلىرى دوزلتمك ، جله سرك الك مهم بروتيفه سيدر .
 « هرايشك باشى صاغلقدىر » دهين اسكى توركلرك بوكونكى اولادلرى ناصل
 اولويورده « هرايشك صوگى صاغلقدىر » دىرجه سنه ... سحتلىر نه كركى كبی باقايورلر!
 جيجك ، آل كوملك ، قوش بالازى ، چوجوق قوللاراسى ، آل باصدى ،
 قارا حما ، قانلى باصور ، صیتما ، صیراجا ، ورم ، فرنكى كبی حاستالقلرك بردرلو ملتك
 ياقاسنى براقاماسى ، هپ .. سخته باقامازلق يوزندندىر . دنياه كلكىكن مقصد ياشامقى ،
 اولمكى ؟ .. البته ياشامق همده فنا دكل ائى ياشامقدىر . هنوز آناسنك دول ياتاغنده
 ايكن وقتىز دوشورمك ، وقتىز طوغورمق ايله نقدر بىكلرجه ياورولر ده طوبراق